

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning til kommunale forvaltninger om styrelsens tilsyn med kommunernes indgåelse af kvalitetsaftaler, og med at kommunen påser, at de særlige specialundervisningstilbud har den fornødne kvalitet

(folkeskolelovens §§ 57 f og 57 g)

December 2025

BAGGRUND

Alle elever på behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem, herunder sikrede døgninstitutioner, skal have undervisning i et undervisningsmiljø, som giver dem kundskaber og færdigheder og forbereder dem på videre uddannelse.

Det er beliggenhedskommunens ansvar at indgå kvalitetsaftaler med de særlige specialundervisningstilbud. Kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen skal løbende påse at de behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem, som kommunalbestyrelsen har indgået kvalitetsaftale med, fortsat har den fornødne kvalitet i henhold til kvalitetsaftalen og overholder kravene i folkeskoleloven og tilhørende relevante bekendtgørelser. Kommunens tilsyn skal have fornødent omfang og kvalitet til at sikre, at det er tilfældet, og at eleverne får den undervisning, som de har ret til.

STYRELSENS TILSYN MED KOMMUNERNES INDGÅELSE AF KVALITETSAFTALER OG MED AT KOMMUNERNE PÅSER, AT DE SÆRLIGE SPECIALUNDERVISNINGSTILBUD HAR DEN FORNØDNE KVALITET

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fører tilsyn med kommunernes indgåelse af kvalitetsaftaler med behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem, og med at kommunerne påser, at specialundervisningen og den specialpædagogiske bistand på tilbuddene har den fornødne kvalitet og overholder kravene til undervisningen. Det følger af folkeskolelovens §§ 57 f-g. Styrelsen skal som led i tilsyn vurdere, om kvalitetsaftalen opfylder kravene i folkeskoleloven, og om kommunen med fornødent omfang og kvalitet påser, at kravene i folkeskoleloven og de indgåede kvalitetsaftaler bliver overholdt.

HVORDAN FORLØBER STYRELSENS TILSYN?

Tilsynet gennemføres på baggrund af stikprøve. Det sker ved, at styrelsen *enten*:

- anmoder kommunen om at fremsende én eller flere specifikke kvalitetsaftaler med henblik på en vurdering af disse

eller

- anmoder kommunen om at fremsende én eller flere specifikke kvalitetsaftaler, kommunens tilsyns-procedurer og dokumentation fra seneste tilsyn med disse tilbud med henblik på vurdering. Styrelsen vil i enkelte tilfælde også deltage i kommunens tilsynsbesøg på det pågældende tilbud. Dette vil fremgå af anmodningsbrevet.

HVAD INDGÅR I STYRELSENS VURDERING?

Styrelsen vil ved vurdering af kvalitetsaftalen forholde sig til, hvorvidt aftalen sikrer den fornødne kvalitet, jf. folkeskolelovens § 22 b. En kvalitetsaftale vil fx være mangelfuld, hvis den ikke forholder sig til de beskrevne temaer, eller hvis den ikke forholder sig til et eller flere relevante kriterier under temaerne. Det er således centralt, at alle grundelementer i skabelonen for kvalitetsaftaler er beskrevet så tydeligt og systematisk, at der ikke er nogen rimelig tvivl om, at undervisningstilbuddet har den fornødne kvalitet.

Styrelsen vil ved vurdering af, at kommunen med fornødent omfang og kvalitet påser, at specialundervisningen og den specialpædagogiske bistand på tilbuddene har den fornødne kvalitet og overholder kravene til undervisningen, tage udgangspunkt i de krav til kommunens tilsyn, der fremgår af folkeskoleloven med dertilhørende bemærkninger samt kvalitetsaftalebekendtgørelsen. Disse er:

- Der er fastsat procedurer for tilsynet¹
- Der føres tilsyn med alle tilbud i kommunen²
- Tilsynet tager udgangspunkt i kvalitetsaftalen³
- Tilsynet reagerer på lovbrud⁴
- Kommunen handler på socialtilsynets rapporter (kun ved behandlings- og specialundervisningstilbud)⁵

¹ kvalitetsaftalebekendtgørelsens § 26, stk. 3

² bemærkninger til lov nr. 1544 af 12/12/2023

³ kvalitetsaftalebekendtgørelsens § 26, stk. 1

⁴ Lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge § 15, stk. 1, og folkeskolelovens § 22 c

⁵ kvalitetsaftalebekendtgørelsens § 31, stk. 2 og stk. 3

Sagsgangen i tilsynet fremgår af tabellen nedenfor:

Sagsskridt i tilsynet	Handlinger
1. Kommunen sender oplysninger til styrelsen	Kommunen sender relevant materiale efter anmodning fra styrelsen.
2. Styrelsen vurderer <i>enten</i>: • Kvalitetsaftale(r) eller • Kvalitetsaftale(r) og kommunens tilsyn	Styrelsen vurderer det fremsendte materiale.
3. Tilsynet afsluttes/fortsætter	Styrelsen sender sin vurdering af kvalitetsaftalen <i>eller</i> af kvalitetsaftalen og kommunens tilsyn til kommunen. Vurderingen kan have tre udfald: 1. <u>Tilsynet afsluttes uden henstillinger</u>, hvis styrelsen ikke finder nogen mangler i kvalitetsaftalen eller kommunens tilsyn. 2. <u>Tilsynet afsluttes med henstillinger</u>, hvis styrelsen finder mindre mangler i kvalitetsaftalen eller i kommunens tilsyn. Hvis der er mindre mangler i kvalitetsaftalen, skal kommunen orientere styrelsen pr. mail, senest inden for tre måneder, når kommunen og tilbuddet har revideret kvalitetsaftalen. 3. Tilsynet fortsætter, hvis styrelsen finder væsentlige mangler i kvalitetsaftalen eller i kommunens tilsyn. Styrelsen vil indlede en dialog med kommunen, hvor kommunen har mulighed for at indsende relevante skriftlige oplysninger og/eller fremkomme med disse i et møde med styrelsen. Alt efter karakteren af de væsentlige mangler kan kommunalbestyrelsen få et muligt pålæg om at sikre, at kvalitetsaftalen opfylder kravene i folkeskoleloven. Kommunalbestyrelsen kan også få et pålæg om at bringe undervisningen i overensstemmelse med kravene til undervisningen i folkeskoleloven og kvalitetsaftalen og sikre den fornødne kvalitet, hvis der er væsentlige mangler i kommunens tilsyn. Hvis et evt. pålæg ikke efterleves, kan styrelsen give kommunalbestyrelsen påbud om ikke at benytte tilbuddet.

HVAD SIGER LOVEN?

Rammen for det nye tilsyn er bestemmelserne i folkeskolelovens §§ 57 f og 57 g

Folkeskoleloven

§ 57 f. Børne- og undervisningsministeren fører tilsyn med, at kommunalbestyrelsen indgår kvalitetsaftaler efter § 22 b med behandlings- og specialundervisningstilbud og børne- og ungehjem, jf. § 20, stk. 5, der er beliggende i kommunen.

Stk. 2. Børne- og undervisningsministeren kan som led i tilsyn efter stk. 1 pålægge kommunalbestyrelsen at indgå en kvalitetsaftale eller at sikre, at kvalitetsaftalen opfylder kravene i § 22 b og regler udstedt i medfør heraf. Børne- og undervisningsministeren fastsætter en rimelig frist herfor.

Stk. 3. Hvis kommunalbestyrelsen ikke opfylder pålæg efter stk. 2, kan børne- og undervisningsministeren give kommunalbestyrelsen påbud om ikke at benytte behandlings- og specialundervisningstilbuddet eller specialundervisningstilbuddet på børne- og ungehjemmet.

§ 57 g. Børne- og undervisningsministeren fører tilsyn med, at kommunalbestyrelsen påser, at specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i behandlings- og specialundervisningstilbud og i specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem overholder kravene til undervisningen og har den fornødne kvalitet efter § 22 b og regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Børne- og undervisningsministeren kan som led i tilsyn efter stk. 1 pålægge kommunalbestyrelsen at bringe undervisningen i overensstemmelse med kravene til undervisningen og sikre den fornødne kvalitet, jf. § 22 b og regler udstedt i medfør heraf. Børne- og undervisningsministeren fastsætter en rimelig frist herfor.

Stk. 3. Hvis kommunalbestyrelsen ikke opfylder pålæg efter stk. 2, kan børne- og undervisningsministeren give kommunalbestyrelsen påbud om ikke at benytte behandlings- og specialundervisningstilbuddet eller specialundervisningstilbuddet på børne- og ungehjemmet.

Tilsynet knytter sig til bestemmelsen i folkeskolelovens § 22 b.

Folkeskolelovens § 22 b

Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor et behandlings- og specialundervisningstilbud eller et børne- og ungehus er beliggende, skal indgå en kvalitetsaftale om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand med behandlings- og specialundervisningstilbuddet eller børne- og ungehuset, jf. § 20, stk. 5. Det er en betingelse for indgåelse af en kvalitetsaftale, at behandlings- og specialundervisningstilbuddet eller specialundervisningstilbuddet på et børne- og ungehus har den fornødne kvalitet, jf. stk. 2.

Stk. 2 Kvaliteten af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter stk. 1, vurderes inden for følgende temaer:

- 1) Undervisningens organisering.
- 2) Undervisningens tilrettelæggelse og indhold.
- 3) Kompetencer hos medarbejdere og ledelsen.
- 4) Samarbejde med det lokale skolevæsen m.v.

Stk. 3 Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kvalitetsaftalen efter stk. 1 og 2, herunder krav til kvalitetsaftalens form og indhold.

Kvalitetsaftalebekendtgørelsen

I medfør af bestemmelsen i § 22 b har styrelsen udstedt bekendtgørelse nr. 1646 af 12. december 2023, som ændret ved bekendtgørelse nr. 489 af 12. maj 2025, om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand og kvalitetsaftaler m.v. i behandlings- og specialundervisningstilbud og på børne- og ungehus (kvalitetsaftalebekendtgørelsen). Bekendtgørelsen indeholder bl.a. skabeloner for kvalitetsaftaler samt kommunens tilsynshjemmel, og udgør et centralt grundlag for styrelsens tilsyn.

Den kan findes her: [Bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand og kvalitetsaftaler m.v. i behandlings- og specialundervisningstilbud og på børne- og ungehus \(retsinformation.dk\)](#)

Læs mere om behandlings- og specialundervisningstilbud, specialundervisningstilbud på børne- og ungehus, kvalitetsaftaler og tilsyn på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside: [Særlige specialundervisningstilbud \(tidligere interne skoler\) | Børne- og Undervisningsministeriet](#)